

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobkyně: **L. Š.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje** se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2014, č. j. 5236/DS/2014/GL, **t a k t o:**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2014, č. j.: 5236/DS/2014/GL, se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 11.228,- Kč, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jejího zástupce Mgr. Jaroslava Topola.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí žalovaného, obsah žaloby, vyjádření správního orgánu

[1] Rozhodnutím označeným ve výroku Krajský úřad Královéhradeckého kraje jako odvolací správní orgán zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil napadené rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 24. 2. 2014, č. j. P/3632/2013/OS1/Hej. Tímto rozhodnutím uznal správní orgán I. stupně žalobkyni vinnou ze spáchání správního deliktu dle ust. § 125f odst. 1 zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o silničním provozu“), za což jí byla podle § 125f odst. 3 zákona o

silničním provozu uložena pokuta ve výši 1.500,-Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,-Kč.

[2] Správního deliktu se měla žalobkyně dopustit tím, že dne 18.11.2013 v 11:50 hodin zjistila hlídka Městské policie Hradec Králové, že u příjezdové komunikace z ulice Brněnská na parkoviště umístěné za Podnikatelským centrem v ul. Hradecká 1151 v Hradci Králové, stojí osobní motorové vozidlo zn. BMW 525, registrační značka x, jehož řidič porušil dopravní značku „B1 – Zákaz vjezdu všech vozidel“ s dodatkovou tabulkou „mimo dopravní obsluhy“, přičemž řidič vozidlo navíc ponechal stát na chodníku. Proti dvěma osobám potenciálních řidičů bylo řízení dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „přestupkový zákon“), odloženo (**správní orgán nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě**), aniž by proti těmto osobám bylo zahájeno řízení o přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona. Z registru vozidel byla jako provozovatelka zjištěna žalobkyně. Ta v rozporu s § 10 silničního zákona nezajistila, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na těchto komunikacích daná zákonem. Svým jednáním porušila ust. § 10 odst. 3 silničního zákona, čímž spáchala správní delikt (viz odst. [1]).

[3] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, přičemž namítala jeho nezákonnost a nepřezkoumatelnost. Trvala na jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení včetně povinnosti zavázat žalovaného k náhradě nákladů řízení. Své výhrady specifikovala do tří oblastí níže uvedených žalobních námitek.

1) Nesplnění zákonných podmínek pro zahájení řízení

S odkazem na ust. § 125f odst. 4 silničního zákona žalobkyně namítla, že správní orgán I. stupně v dané věci zjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti konkrétní osobě, neboť žalobkyně označila jako řidiče P. K., nar. ..., bytem Č. A. 601, P. 6. Pokud se správní orgán hájí tím, že se mu nepodařilo zahájit řízení proti označenému řidiči, kterého bez úspěchu kontaktoval, pak tato skutečnost nemůže být k tíži žalobkyni. Správní orgán I. stupně nevyvinul zákonem předpokládanou aktivitu a po neúspěšném kontaktování faktické osoby řidiče věc bez dalšího odložil. Mohl např. vyzvat k součinnosti žalobkyni, která by se k dané věci konkrétně vyjádřila. Navíc zpochybnil správnost postupu doručování osobě označeného řidiče, tedy P. K., kterému bylo doručeno na adresu jeho trvalého pobytu fikcí, ačkoli jmenovaný má zřízenou adresu pro účely doručování v Santa Cruz de Tenerife. Správní orgán I. stupně se na tuto adresu o doručení ani nepokusil s tím, že je mu známo, že dotýčný zásilky na této adrese stejně nepřebírá. Nepostupoval tak v souladu se zákonem č. 500/2004Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“).

2) Nezákonně provedené dokazování mimo ústní jednání

Další pochybení spatřovala v tom, že správní orgán I. stupně neprovedl ve věci ústní jednání, resp. dokazování bylo provedeno mimo toto jednání. Zdůraznila, že na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve

smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Úmluva“), analogicky dopadá zejména zákon o přestupcích a základní principy trestního řízení. Žalobkyně tuto argumentaci podpořila odkazem na některá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (konkrétně rozsudky ze dne 7.4.2006, č.j. 6As 23/2005-66, ze dne 7.4.2006, č.j. 6As 19/2005-52, ze dne 6.3.2006, č.j. 6As 17/2005- 51 a další.), v nichž bylo rovněž uvedeno následující: ...„právní úpravy v oblasti správního trestání jsou dlouhodobě legislativně deficitní a nepamatují na řadu zvláštností, jimiž by měl být proces vedoucí k uložení trestu doplněn oproti běžným pravidlům správního řízení“. Z těchto závěrů žalobkyně dovozuje, že v daném případě mělo být analogicky užito ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona, tedy rovněž v řízení o správním deliktu mělo být nařízeno a konáno ústní jednání. Dále zdůraznila, že vzhledem k deficitní legislativní úpravě správního trestání je v zájmu právní jistoty nutné vycházet *per analogiam iuris* ze základních zásad řízení o přestupcích, přičemž odkázala např. na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 611/01, či na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.4.2008, č. j 1As 27/2008-67.

3) Nesrozumitelný výrok

K této námitce žalobkyně připomněla, že k naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla je nutné, aby jednání, kterého se dopustil řidič motorového vozidla, vykazovalo mimo jiné také znaky jednání v taxativně vymezeném okruhu přestupků tak, jak je uvedeno v ust. § 125f odst. 2 písm. b) silničního zákona. Odkázala na znění ust. § 68 odst. 2 správního řádu, § 77 zákona o přestupcích i na ust. § 130 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „trestní řád“). Výrok správního deliktu však skutkovou podstatu konkrétního přestupku, kterého by se jinak dopustil řidič předmětného vozidla, neobsahuje, ačkoli se jedná o zákonný znak správního deliktu a současně jde o skutečnost, které je třeba, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným.

[4] Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 21.7.2014. Provedl podrobnou rekapitulaci řízení proběhnuvšího před správními orgány obou stupňů. Dále zopakoval zjištěný a ve správním spise zdokumentovaný skutkový stav věci. Zdůraznil, že osobu označenou žalobkyní jako osobu řidiče, správní orgán I. stupně kontaktoval na adresu trvalého bydliště, přičemž objasnil důvody (řada v minulosti neúspěšných pokusů o doručení v řízeních tohoto typu), pro které dotyčnému nezasílal výzvu k podání vysvětlení na adresu do Španělska. Výrok rozhodnutí považoval žalovaný za dostatečně konkrétní a srozumitelný. Je v něm popsáno, které zákonné ustanovení žalobkyně jako provozovatelka motorového vozidla porušila s odkazem na konkrétní ustanovení zákona o silničním provozu. Setrval na správnosti svého rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

II. Skutková zjištění, průběh jednání před soudem

[5] Krajský soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání a to v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., za prezumovaného souhlasu obou účastníků. Ze správního spisu následně ověřil tento skutkový stav věci.

[6] Správní orgán I. stupně obdržel dne 28.11.2013 od městské policie oznámení o podezření ze spáchání přestupku (dále „oznámení“), kterého se měl dne 18.11.2013 cca ve 12:00 dopustit Dominik Štumper (popis jednání pod bodem [2]).

Dotyčný se k věci odmítl vyjádřit a oznámení nepodepsal. Ve spise je zachycena fotodokumentace vozidla i místo parkování. Jako provozovatelka vozidla byla zjištěna žalobkyně. Té zaslal správní orgán I. stupně Výzvu k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 silničního zákona (dále „Výzva“). V této Výzvě ze dne 4.12.2013, kterou žalobkyně osobně převzala dne 6.12.2013, je krom možnosti uhradit peněžitou částku rovněž dostatečně popsán skutek, kterého se řidič vozidla dopustil, včetně místa a času, kdy k události došlo s tím, že zjištěné jednání naplnilo znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona, neboť dosud neustanovený řidič porušil § 4 písm. c) a § 53 odst. 2 silničního zákona.

[7] Ve spise je úřední záznam ze dne 8.1.2014 o odložení věci podle § 66 odst. 3 písm. g) silničního zákona proti D. Š. Téhož dne byl vydán na jméno žalobkyně Příkaz, kterým byla uznána vinnou ze spáchání správního deliktu včetně odůvodněné výše uložené pokuty. Ten žalobkyně opět osobně převzala dne 10.1.2014, nicméně již 7.1.2014 odevzdala poště k přepravě informaci obsahující údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupků. Za řidiče označila již zmiňovaného P. K., bytem v P. 6. Pro případ, že by správní orgán zahájil řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla, oznámila jméno jí zvoleného zmocněnce, společnosti FLEET Control, s.r.o. Proti Příkazu ze dne 8.1.2014 si podala odpor a doplnila originál plné moci udělené uvedenému zmocněnci.

[8] Na sdělení jména osoby řidiče reagoval správní orgán I. stupně předvoláním k podání vysvětlení určeným P. K. Předvolání doručil správní orgán na adresu trvalého bydliště v Praze (fakticky budova magistrátu). Doložil kopie zásilek, které byly v jiných obdobných případech P. K. doručovány na adresu do Španělska, avšak bezvýsledně, neboť se vrátily s poznámkou „na adrese neznámý“. Ve spise je založena písemnost ze dne 30.1.2014 s názvem Oznámení o ukončení dokazování a poučení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí s tím, že žalobkyni i zmocněnci je dne 24.2.2014 dána možnost nahlédnout do obsahu správního spisu. Oběma adresátům byla písemnost doručena. Záznam, zda-li se 24.2.2014 někdo z nich dostavil, event. co se daný den konalo, není součástí spisu. Ve spise je rovněž úřední záznam ze dne 19.2.2014 o odložení věci podle § 66 odst. 3 písm. g) silničního zákona proti P. K.

[9] S datem 24.2.2014 následuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně (viz bod [1]), proti kterému si žalobkyně podala odvolání, výsledkem kterého je nyní přezkoumávané rozhodnutí žalovaného.

III. Právní úprava a stanovisko krajského soudu

[10] Dne 19. ledna 2013 nabyla účinnosti podstatná část zákona č. 297/2011 Sb., kterým došlo ke změně zákona o silničním provozu. Jako nový správní delikt byl do tohoto zákona včleněn § 125f označený jako **Správní delikt provozovatele vozidla**. Podle tohoto ustanovení, konkrétně podle jeho odst. 1) „*Právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“. Následující odstavce § 125f zákona o silničním provozu, tedy odst. 2 až 5,

obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala.

Podle ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Podle ust. § 125f odst. 1 téhož zákona Právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Podle odst. 2 výše citovaného ustanovení Právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud

- a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,
- b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a**
- c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

Výzva vůči provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ust. § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7.

[11] Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

[12] K této problematice, byť v konkrétním případě se měla přestupku dopustit blíže neurčená „blízká osoba“, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne

11.12.2014, č. j. 3As 7/2014-21, kdy uvedl: „*Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.*

Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.

Uvedené nabývá význam právě tehdy, pokud se postih konkrétního pachatele přestupku ukáže neefektivním v důsledku soukromoprávní úpravy užívacího vztahu vozidla po linii vlastník věci-uživatel. Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“

[13] Ve správním řízení byl bez pochybností zjištěn vlastník – provozovatel vozidla, který má dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu povinnost zajistit, aby byly při použití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.

[14] Dále ze zákonné úpravy vyplývá, že k odpovědnosti za předmětný správní delikt dle ust. § 125f silničního zákona není vyžadováno zavinění, jedná se tedy o odpovědnost objektivní. Aby se provozovatel odpovědnosti za správní delikt zprostil, muselo by dojít k naplnění podmínek ust. § 125f odst. 5 písm. a) a b) zákona o silničním provozu (vozidlo bylo provozovateli odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou nebo provozovatel podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel). Žádný ze zákonem stanovených liberačních důvodů zjištěn nebyl, resp. žalobce se jeho existence nedovolával.

[15] Žalobkyně, která si Výzvu osobně převzala dne 4.12.2013, „určenou částku“ neuhradila (§ 125h odst. 1 zákona o silničním provozu), a proto správní orgán prvního stupně nemohl věc odložit (§ 125h odst. 5 téhož zákona). Výzva obsahovala veškeré zákonem požadované náležitosti, a to včetně jasného popisu spáchaného skutku, kterým dosud neustanovený řidič vozidla porušil ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu (parkování na zakázaném místě). Ve výzvě je rovněž uvedeno, že popsání jednání vykazuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

[16] Žalobkyně následně využila možnosti zbavit se objektivní odpovědnosti za vytýkaný správní delikt tím, že v souladu s ust. § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, **písemně sdělila údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku**. V reakci na výzvu, kterou žalobkyně obdržela, doručila správnímu orgánu I. stupně informace o totožnosti řidiče vozidla. Za řidiče vozidla, který se měl dopustit zjištěného přestupku, označila P. K. Krajský soud nemůže jinak, nežli v tuto chvíli zdůraznit, že se jedná o osobu označenou nepochybně účelově, neboť jak z činnosti správních orgánů, tak z rozhodovací činnosti jednotlivých správních soudů a Nejvyššího správního soudu vyplývá, že jde o osobu v zásadě nekontaktní, která volí procesní taktiky postupu se záměrem jednání prodlužovat. Trvalé bydliště má na magistrátu, nicméně v registru obyvatel (§ 10b odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů) má jako adresu pro doručování uvedenou adresu ve Španělsku, konkrétně na Tenerife, odkud se zásilky vrací jako nedoručené. Tak tomu bylo i v této konkrétní věci, kdy správní orgán I. stupně právě z důvodů výše objasněných doručil předvolání k podání vysvětlení na adresu trvalého bydliště označeného řidiče. Na adresu uvedenou v registru již nedoručoval s tím, že z jeho úřední činnosti je mu známo účelové uvedení a obstrukční praktiky P. K., jak posléze vysvětlil v jím vydaném rozhodnutí. Důvodnost svého postupu doložil kopiemi dvou vrácených zásilek z Tenerife na jména označeného řidiče. Tímto dle krajského soudu dostal své povinnosti objasnit v odůvodnění rozhodnutí, ze které své konkrétní úřední činnosti zná zmiňované obstrukční praktiky (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.4.2011, č. j. 1As 33/2011-58). Tyto skutečnosti jsou ostatně známy správním orgánům a jednotlivým soudům z řady projednávaných případů (např. u nadepsaného soudu je stejná procesní taktika volena ve sp. zn. 30A 55/2014, sp. zn. 63/2014, u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci pod sp. zn. 59A 20/2015 a u řady dalších).

[17] Z důvodů výše popsaných krajský soud neshledal za opodstatněnou námitku žalobkyně označenou jako „**Nesplnění zákonných podmínek pro zahájení řízení**“. Správní orgán I. stupně zahájil vůči žalobkyni jako provozovateli motorového vozidla, se kterým byl spáchán zjištěný přestupek, řízení zcela důvodně. Je nadevší pochybnost zřejmé, že jakékoli snahy správního orgánu kontaktovat označenou osobu řidiče P. K. by nemohly přispět z důvodů jeho popsané procesní obstrukční taktiky k faktickému vyřešení zjištěného přestupku. Z již v tomto rozsudku uvedených, a z celé řady dalších projednávaných případů, je zřejmé, že se P. K. řadí do skupiny osob „poskytujících záchranu“ a následnou právní pomoc řidičům, kteří se objektivně dopustili přestupku, přičemž nejsou ochotni za své jednání nést zodpovědnost. Jak jinak si vysvětlit, že provozovatelé vozidla ve zmiňovaných případech označí za osobu řidiče právě P. K., kterého povolali většinou proto, že požívali alkoholické nápoje a dotýcného využili jako tzv. „želvu“ k zajištění odvozu jejich vozidla. Je veskrze překvapující rozsah území, na kterém P. K. své služby poskytuje (jedná se téměř o celou republiku), když logické – přinejmenším z důvodů časových i finančních – by za dané situace bylo požádat o tuto pomoc přímo nějakou konkrétní osobu či společnost, jejíž sídlo se nachází v místě bydliště provozovatele motorového vozidla, event. v místě, kde bylo vozidlo zaparkováno. Pokud tedy provozovatel motorového vozidla označí z jakýchkoli důvodů za pachatele přestupku (řidiče) osobu prakticky nekontaktní, pak u vědomí toho, že s vozidlem, jehož je provozovatelem, byl spáchán přestupek, musí počítat s tím, že s ohledem na koncepci právní úpravy obsažené v ust. § 125f zákona o silničním provozu (správní

delikt provozovatele vozidla), nastupuje veřejný zájem potrestat toho, kdo je za protiprávní stav způsobený provozem nebo užíváním vozidla zodpovědný. Krajský soud nebude v tomto směru dále spekulovat, nicméně lze konstatovat, že se u P. K. jedná o poněkud zvláštní druh potřeby seberealizace. Zvláštější o to více, když má adresu pro doručování ve Španělsku, což by z logiky věci mělo znamenat, že se tam také převážně zdržuje, což je ovšem v přímém rozporu s jeho aktivní a opakovanou „pomocí“, kterou poskytuje jako tzv. „želva“ provozovatelům motorových vozidel.

[18] Stejně tak ani další námitku vytýkající žalovanému „**Nesrozumitelný výrok**“ rozhodnutí, neshledal krajský soud v tomto konkrétním případě důvodnou. V projednávané věci je nesporné, že žalobkyně obdržela dne 6.12.2013 Výzvu ze dne 4.12.2013, která, jak již uvedeno v bodu [6], obsahovala veškeré zákonem požadované náležitosti včetně **označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje**. Je pravdou, že ani jeden ze správních orgánů následně do výrokové části svých rozhodnutí již nezahrnul, s odkazem na konkrétní zákonná ustanovení, o jaké porušení povinnosti řidiče žalobkyní provozovaného vozidla se v dané věci jednalo, a znaky kterého přestupku zjištěné jednání vykazuje. Žalobkyně však v této věci nezpochybnila, že by k danému přestupku nedošlo.

[19] Ve výrokové části přezkoumávaného rozhodnutí je uvedeno, že žalobkyně byla uznána vinnou ze spáchání správního deliktu dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Správního deliktu se měla dopustit tím, že porušila ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, když dne 18.11 2013 v 11:50 hodin zjistila hlídka Městské policie Hradec Králové, že u příjezdové komunikace z ulice Brněnská na parkoviště umístěné za Podnikatelským centrem v ul. Hradecká 1151 v Hradci Králové stojí osobní motorové vozidlo zn. BMW 525, registrační značka 4E0 5166, jehož řidič porušil dopravní značku „B1 – Zákaz vjezdu všech vozidel“ s dodatkovou tabulkou „mimo dopravní obsluhy“, přičemž řidič vozidlo navíc ponechal stát na chodníku. Jeden ze zákonem vyžadovaných předpokladů, resp. přímo požadovaných podmínek, pro vznik odpovědnosti právnické nebo fyzické osoby za správní delikt podle ust. § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, je, **že porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona**. Popis řidičem spáchaného skutku, včetně uvedení místa, času a způsobu spáchání, je zcela totožný s obsahem Výzvy žalobkyni doručené, kdy z jejího obsahu vyplývá rovněž jasné označení přestupku, jehož znaky chování řidiče vozidla naplnilo. Z citace popisu skutku spáchaného řidičem tak, jak učinily posléze oba správní orgány, nelze mít pochybnosti, že by bylo možné spáchaný a konkrétně vytýkaný skutek zaměnit za skutek jiný, jak předestřela žalobkyně. Pro případné předcházení námitce tohoto typu, a s ohledem na požadavek maximální preciznosti výroku rozhodnutí o správním deliktu, by krajský soud nicméně předpokládal, že správní orgány do budoucna své výroky doplní o údaje výše zmiňované.

[20] Krajský soud je přesvědčen, že výrok rozhodnutí správních orgánů v kontextu popsané situace odpovídá zákonným požadavkům a ustálené soudní judikatuře. Lze odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15.1.2008, č. j. 2 As 34/2006-73, v němž se uvádí: „*I. Výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným.*“

II. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s].

III. Zjistí-li soud k námitce účastníka řízení existenci této vady, správní rozhodnutí z tohoto důvodu zruší.“

Krajský soud k této námitce uzavírá, že v kontextu daného případu správní orgány, byť s již soudem učiněnou výhradou, své povinnosti na srozumitelnost, určitost a nezaměnitelnost řidičem vozidla spáchaného skutku, od něhož se následně odvíjí objektivní odpovědnost provozovatele motorového vozidla, dostály a rozhodnutí je v tomto směru přezkoumatelné.

[21] Poslední námitka se týkala „**Nezákonně provedeného dokazování mimo ústní jednání**“. Tuto námitku naopak krajský soud za důvodnou považoval, jak bude následně objasněno.

[22] Dle ust. § 49 odst. 1 věty první správního řádu, ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Nelze pominout odlišně koncipovanou úpravu pro projednání věcí podle zákona o přestupcích, dle jehož § 74 odst. 1 vyplývá povinnost správního orgánu konat ve věci přestupku ústní jednání. V případě projednávaného správního deliktu žalobkyně argumentuje tím, že na úpravu procesu projednání správních deliktů, které jsou trestním obviněním ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Úmluvy“), per analogiam legis dopadá zejména zákon o přestupcích, trestní zákoník a trestní řád, a to včetně základních principů trestního řízení.

[23] V nálezu Ústavního soudu ze dne 18.2.2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08, se uvádí: „*Materiální pojetí právního státu znamená, že orgány veřejné moci jsou povinny se pohybovat nejen z hlediska formálního v hranicích svých pravomocí a kompetencí stanovených ústavním pořádkem (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), ale že výkon těchto pravomocí musí být také po obsahové (materiální) stránce v souladu se základními principy, vyjádřenými v ustanoveních ústavního pořádku.*“

[24] K problematice správního trestání se ve své rozhodovací činnosti opakovaně vyjadřoval rovněž Nejvyšší správní soud. Z jeho postupně vyvíjející se judikatury lze vysledovat, že správní řízení o správních deliktech spadá pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy, kdy „každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu“.

[25] Nejvyšší správní soud již v rozhodnutí ze dne 27.10.2004, č.j. 6A 126/2002-27, uvedl, že „*trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. Je totiž zřejmé, že rozhraničení mezi trestnými (a tedy soudem postižitelnými) delikty a delikty, které stíhají a trestají orgány exekutivy, je výrazem vůle suverénního zákonodárce; není odůvodněno přirozenoprávními principy, ale daleko spíše je výrazem trestní politiky státu...není rozhodné, zda pozitivní právo označuje určité deliktní jednání za trestný čin nebo za správní delikt. Zmiňuje-li se tedy uvedená Úmluva ve svém článku článku 6 odst. 1 o „jakémkoli trestním obvinění“, je třeba záruky, v této souvislosti*

poskytované tomu, kdo je obviněn, poskytnout shodně jak v trestním řízení soudním, tak v deliktním řízení správním. Tímto způsobem ostatně vykládá Úmluvu stabilně i judikatura Evropského soudu pro lidská práva.“

[26] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31.5.2007, č.j. 8As 29/2007-121 (poznámka krajského soudu – spis sp. zn. 8 As 29/2007 byl spojen se spisem sp. zn. 8 As 17/2007 a následně veden pod spisovou značkou 8 Afs 17/2007-135), „*Správním deliktem je protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem, správní orgán za ně pak ukládá zákonem stanovený trest. Jedná se o protiprávní jednání bez ohledu na zavinění, zpravidla výslovně označené zákonem jako správní delikt. Věcný rozdíl mezi trestnými činy a správními delikty bývá i velmi mlhavý, může být i výsledkem politického rozhodnutí („dekriminalizace“), a je běžné, že skutky trestané právním řádem jednoho státu nebo v určité době jako trestné činy jsou podle právního řádu jiného státu nebo v jiné době „pouze“ správními delikty a naopak... Také proto pro trestnost správních deliktů musí platit obdobné principy a pravidla jako pro trestnost trestných činů. V tomto směru lze odkázat i na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení federálního Ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb.), která podle stabilní judikatury Evropského soudu pro lidská práva „trestním obviněním“ ve smyslu svého článku 6 odst. 1 rozumí i řízení o sankcích ukládaných správními úřady za přestupek nebo jiný správní delikt (jakkoliv si je Nejvyšší správní soud při této argumentaci vědom skutečnosti, že článek 6 odst. 1 Úmluvy zakotvuje procesní, nikoliv hmotněprávní garance)... Jak bylo shora uvedeno, správní delikty představují ve srovnání s trestnými činy jinou formu protiprávního společensky nebezpečného jednání a pro jejich trestnost mají platit podobné principy a pravidla, jako v případě trestných činů.“*

[27] K těmto závěrům se Nejvyšší správní soud přihlásil v celé řadě svých dalších rozhodnutí, např. ze dne 18.4.2007, č. j. 4As 10/2006-57, ze dne 19.1.2011, č.j. 1Afs 94/2010-68 či v již citovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15.1.2008, č. j. 2 As 34/2006-73, event. v usnesení rozšířeného senátu ze dne 3.4.2012, č.j. 7As 57/2010-82. Z výše citovaných závěrů Nejvyššího správního soudu lze bez pochybností dovodit, že trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů. V tomto ohledu se námitka žalobkyně upozorňující na nerovné postavení účastníka řízení ve věci přestupku a účastníka řízení ve věci správního deliktu, kdy v řízení o přestupku přestupkový zákon stanoví jasnou povinnost nařídit k projednání přestupku jednání, zatímco v řízení o správních deliktech se správní orgány této povinnosti snaží zprostit odkazem na ust. § 49 odst. 1 věty první správního řádu, jeví důvodná. Žalobkyně tedy správně poukazuje na nezbytnost aplikace zásady ústnosti, která je zakotvena jak v trestním řádu, tak rovněž v ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Pokud se tedy dle ustálených závěrů Nejvyššího správního soudu trestnost správních deliktů řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů, je nutno tuto žalobní námitku akceptovat, když tato povinnost vyplývá z podstaty správního deliktu, na který je nahlíženo jako na trestní obvinění ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy, a rozhodnutí žalovaného je namíste ve světle této námítky považovat za nezákonné.

[28] V této konkrétní věci správní spis sice obsahuje „Oznámení o ukončení dokazování a poučení o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí“, nicméně není patrné, zda-li se v termínu uvedeném v oznámení zástupce žalobkyně dostavil, rovněž absentuje protokol o faktickém ukončení dokazování s výčtem důkazů, které správní orgán I. stupně vzal jako podklad svého rozhodnutí.

[29] Z důvodů v tomto rozhodnutí objasněných krajský soud s odkazem na § 78 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. zrušil rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost a pro vady řízení, a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Vytýkanou vadu považoval krajský soud za vadu, kterou lze napravit i v odvolacím řízení, a proto nepřistoupil současně ke zrušení správního orgánu I. stupně. Žalovaný je vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

IV. Náklady řízení

[30] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve výsledku věci byla úspěšná žalobkyně. Krajský soud jí proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku spojeného s podáním žaloby ve výši 3.000,- Kč a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem, jehož odměna vychází z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

[31] Ze soudního spisu vyplynulo, že zástupce žalobkyně provedl ve věci dva úkony právní služby po 3.100,-Kč: 1) příprava a převzetí zastoupení, 2) sepsání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a písm. d)] advokátního tarifu. K těmto úkonům náleží úhradu paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč ke každému z nich (§ 9 odst. 3 písm. f) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Výše takto stanovené odměny činí 6.800,-Kč. Zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem DPH, a proto mu náleželo navýšení odměny o 21% (§ 14 advokátního tarifu). Výše takto vypočtené odměny činí 8.228,-Kč. Náhrada nákladů řízení zástupce žalobkyně včetně soudního poplatku tak byla soudem stanovena částkou 11.228,-Kč.

[32] Krajský soud uložil shora vyčíslené náklady zaplatit k rukám zástupce žalobkyně, neboť se jedná o advokáta (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové 29. dubna 2015

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu